

Jiří Fojtík: Kontroly marží u čerpacích stanic v Česku pokračují

31.10.2022 - | Ministerstvo financí ČR

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka Ministerstvo financí také dál kontroluje marže u pohonných hmot. Poslední zářijová čísla ukazují u benzínu výrazný meziměsíční pokles, a to o 2 Kč na 2 Kč a 80 haléřů za litr. Částka se tak přiblížila průměrné úrovni z loňského roku, podobně na tom byla i nafta, předběžná data za říjen naznačují, že marže zůstávají nízké, podle rezortu se tak potvrzuje, že za současným zdražováním stojí vnější faktory, jako třeba snižování produkce ropy ze strany OPECu, anebo stávky ve francouzských rafinériích. Vůbec nejvyšší marže odhalily kontroly v červenci, a to zhruba 5,5 koruny na litr. Podrobnosti teď probereme s Jiřím Fojtíkem, náměstkem ministra ze sekce finanční řízení a audit z ministerstva financí. Dobrý den.

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit
Dobrý večer.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Tak, pane Fojtíku, my jsme naznačili, já vás asi poprosím o větší detaily, pokud už je máme, přibližte tedy, co se dělo s maržemi v říjnu?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Marže v říjnu jsou relativně nízké, jak na ceně benzínu, tak na ceně nafty, byť cena obou dvou komodit roste.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Čím si to tedy vysvětlit?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Je to jev, který se v tomto odvětví děje, když nákupní ceny pohonných hmot jdou nahoru, tak se prodejci pohonných hmot, snaží marže držet na nižší úrovni tak, aby nemuseli o tolik zdražovat a aby byla poptávka po jejich produktech. A na druhou stranu, když ty ceny jdou dolů, tak se zase snaží ty marže držet poněkud výše, protože ta poptávka je tím, že ta cena stejně klesá, takže je to trošičku jakoby protichůdné, ale je to jev, který se v tomto byznyse běžně vyskytuje.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Máme několik týdnů také poté, co se zrušilo snížení spotřební daně u benzínu, i skrz toto bylo to navýšení, které jsme zažili u čerpacích stanic, podle dat ministerstva financí v pořádku? No tak určitě, jestliže se o korunu 50. Zvýšila spotřební daň, tak se to muselo logicky promítnout do cen u stojanů.

Jak dlouho je Ministerstvo financí připraveno kontrolovat marže?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

My jsme začali marže kontrolovat od března. Vypuknutím agrese Ruska na Ukrajině se v měsíci březnu marže prudce zvýšily, takže jsme zavedli kontroly tak, abychom měli přehled o vývoji marží a případně mohli adekvátním způsobem zasáhnout, tak jak jste naznačila ve svém příspěvku, tak podruhé se marže zvýšily v červenci, od té doby zase klesají. A jsme připraveni minimálně do konce

tohoto roku, ale vzhledem k tomu, že spotřební daň na naftu bude snížena až do konce roku 23, tak předpokládáme, že to pravděpodobně prodloužíme o něco déle tak, abychom ohlíželi i promítnutí této snížené spotřební daně do koncových cen zákazníků.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Takže minimálně do konce letošního roku je to stoprocentní, ale předpokládejme, tedy že to bude až do roku 2023.

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Že to bude ještě pokračovat.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Bude to stále na čerpací stanice fungovat tak, jak to funguje dosud? Protože my jsme viděli tu snahu tlačit marže zpátky dolů poté, co přišlo první varování, a poté možná i o něco více než jen varování, kdy se hovořilo o tom, že Ministerstvo financí nechá prostudovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jestli nedochází k nějakým kartelovým dohodám, tak bude tato hrozba fungovat i nadále po celý i příští rok?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Já neříkám, že to jeho hrozba, je to prostě vytvoření nějakého rozumného tlaku na to, že stát se snaží mít tyto věci pod kontrolou. A kdyby samozřejmě tyto nástroje selhávaly, tak lze použít jiné nástroje, které jsou samozřejmě krajní, jako je zavedení nějaké skutečné regulace, kterou máme na druhou stranu připravenou, kdyby bylo nutné ji použít.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Kde je ona hranice marže, která je, řekněme, snesitelná pro Ministerstvo financí?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

To se asi nedá takhle paušalizovat, myslím si, že je to spíš o trendech. Ty marže tak, jak z toho vašeho příspěvku je zřejmé, tak jdou nahoru i dolů, to je běžný jev, který byl i v období před válkou. To co by naznačovalo, že není něco úplně v pořádku, tak, kdyby ten trend, a teď říkám vysokých marží, byl dlouhodobý, protože marže jsou běžné, každý podnikatel chce podnikat a vydělávat a mít z toho nějaký zisk, což je přirozené, ale zase nemělo by docházet ke zneužívání této složité situace.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Podíváme se podrobněji na vývoj cen pohonných hmot. Benzín Natural 95 v uplynulém týdnu mírně zlevnil, a to na průměrných 42 Kč a 82 haléřů za litr. Za naftu naopak řidiči zaplatili víc, v průměru 47 Kč a 34 haléřů za litr, ceny pohonných hmot začaly znovu růst na začátku října po zvýšení spotřební daně z benzínu. Zdražování z posledních týdnů podle analytiků způsobily mimo jiné stávky ve francouzských rafinériích nebo kroky kartelu OPEC. Benzín natankují motoristé nejlevněji v Ústeckém kraji, naftu pak v Královéhradeckém. Nejvíce si připlatí v Praze. Pane Fojtíku, vy jste zmiňoval, že jsou to možná jednorázové výkyvy i u těch marží, jak dlouho by musely zůstat nahoře, aby tedy přišel ten zásah, máte něco takového nastaveného na Ministerstvu financí?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Já asi úplně takhle nejsem schopen odpovědět, měl by to být určitě nějaký delší časový úsek. Ale nechtejte po mně 3 měsíce, půlrok nebo něco takového. Samozřejmě by záviselo na tom, jak by ty marže byly vysoké nad nějakou tu obvyklou úroveň. Ještě jednu věc je potřeba si uvědomit, že ono srovnávání těch marží s průměrnou marží před obdobím před válkou nelze takto úplně srovnávat, protože ty marže o něco musí jít nahoru z důvodu inflace, protože těm prodejcům se samozřejmě zvyšují vstupy, protože se jedná o hrubou marži, energie, mzdy a tak dále, takže je tam několik

faktorů, které je potřeba porovnat, v nějakém delším časovém úseku vyhodnotit a pak přijmout případné rozhodnutí.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Spolupráce s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, to stále pokračuje?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Ano, my jsme dali podnět, protože jsme zjistili, že v některých oblastech jsou ceny podobné pohonných hmot. A když dochází ke změnám, tak dochází u řady čerpacích stanic stejně, což nám nepřípadalo jako běžná situace, takže jsme dali podnět a záleží teď na Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, jak to prošetří a s jakými výsledky přijde.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Já jsem také zmiňovala, že došlo tedy znovu k navýšení spotřební daně u benzínu. Vidíme, že cena se tedy vydala strmě nahoru, když se podíváme na ty ceny. Je pro Ministerstvo financí, nebo existuje vůbec, taková hranice, kdy by se znovu začalo uvažovat nad tím, že by se muselo něco dít právě s daněmi, že by se musela znovu snížit spotřební daň?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Tak já si myslím, že toto je zejména politická otázka. Na tu úplně nejsem schopen odpovědět. Spotřební daň teoreticky lze samozřejmě jenom snížit u benzínu, protože u nafty jsme na hranici, kterou nám povoluje nařízení Evropské unie. A záleželo by na politickém rozhodnutí, jestli by k tomu mělo nebo nemělo dojít.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Takže žádná hranice oficiální stanovená není.

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Určitě ne.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Proč snížená daň u nafty, která stále zůstala tedy, se dál neprojevuje, proč nafta dál zdražuje?

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Nafta, de facto ty ceny na tom velkoobchodě jsou ovlivněny burzou na Rotterdamu, kde samozřejmě ty ceny jsou současné době u nafty vysoké. A proč jsou vysoké? Je to určitá nestabilita toho trhu. Neví se přesně, jak se bude dál trh vyvíjet, a i zvýšená poptávka, protože je potřeba si uvědomit, že nafta nahrazuje v některých zemích topné oleje a vlastně nahrazuje se tímto plyn, takže čím je vyšší poptávka, tak to má samozřejmě potom tlak i na výslednou cenu.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Kdyby nebyla snížená daň i u nafty, tak tankujeme skoro za 50 Kč litr.

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Myslím si, že by určitě ta cena byla vyšší.

Michaela NOVÁKOVÁ, moderátorka

Jiří Fojtík, náměstek ministra sekce finanční řízení a audit Ministerstva financí, díky moc, že jste přišel.

Jiří FOJTÍK, náměstek ministra financí, sekce finanční řízení a audit

Děkuju za pozvání.

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2022/jiri-fojtik-kontroly-marzi-u-cerpacich-s-49202>